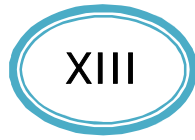

Ахъапъарчи ахъеи

Ахьягъарчи ахъеи

‘Енак шыжымтан, абна дузза агэтаны Ахьяҕарч, ахьяҕарч хэычкэа аман ныкэара ицарц аҕаххейт.

Ахьяҕарчхэычкэа рынхарта ааныжыны цыаргы ныкэара имцазацызт.

Ахьяҕарчкэа ран, ахьяҕарчхэычкэа иранахэейт ахьяфара ишцо.

– Нана, изакэызей ахья? Ихааума?

Ахьяҕарч раҕхья инагылан, - Шэаала агыама жэбап ахэейт.

– Абар, ахэада хнахысыр, архэара хнавсыр, ашышыхэа, абаапсы, шэмыщакын, шэеицэымзын, шэеизыпшы, абас, ирабжьо ахьяҕарчхэычкэа хэыр-хэыруа ран иашытан.

Ахьацла ааигэа инеиаанза ахьацарчкэа раан ахьацарчхэыцкэа ргэы реаннацеит бжбыла.

Ашэарта шыкалаз еилыркаан ахьацарч хэыцкэа рцэа инталан абна реыларыпцсеит.

Ан, ашышыхэа ахьацла ааигэа инеины ипцшызар, абар амитэ, Амшэ амышэхэыр адны ахьатра илалан ибылгьон, ихэмаруан, рызхара рфазар акэхап ргэалаказаара бзиан. Ахьацарч, ахьацарч хэыцкэа ус ранахэеит.

– Сыказынакэа, хапцшыроуп, арт амшэхэыси, амышэхэаракэеи мцакэа, неишья хамазам ахьацлахь.

Уаанза ҳаҗсы ҳшыап ашэшъыраґы, урт лассы ицап ҳәа сгәыґуеит.

– Нана, ҳахә зегы рфар, ҳара иҳаґсыхәозеи?

– Мап, схәычыча. Мап, умшәан, Анцәа зегы ҳазҳара ҳаитоит, ҳара ҳнаәсанґы изызхо рацәәсуп.

Акызатәык ҳарґырҳагамхароуп.

– Шыри, лассы агәама аабанда!

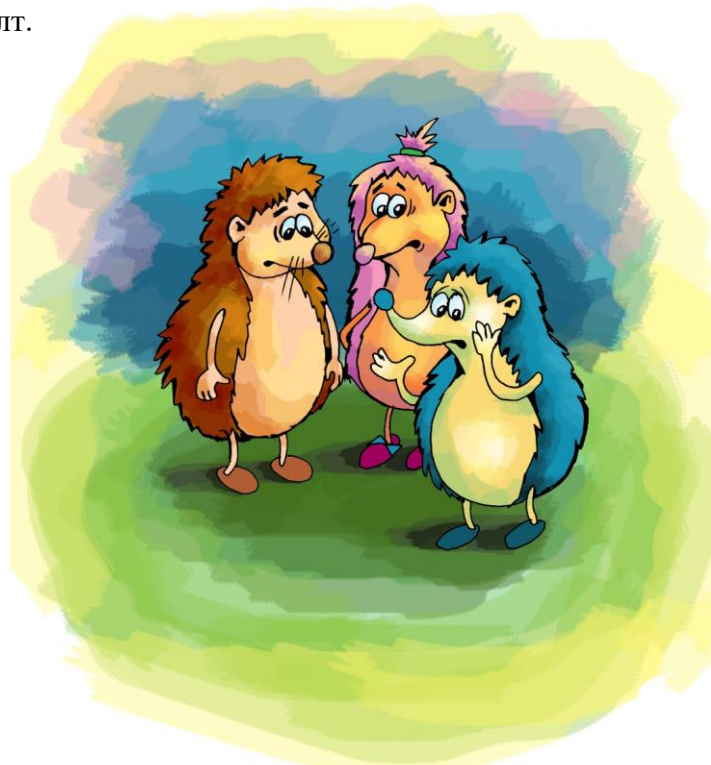
– Шыри! Шыри!

– Ачҳара схәычқәа! Ачҳара, кыр зычҳаз, кыр ибеит!

Ахәаґарчқәа еибарыччеит. Абъыжәра иахылаз, ахьхаччахәа абжьқәа гон.

– Ашышыхэа, ргэы рѐаннацеит ран, шѐыгешѐыртынч сшѐыхѐоит. Схѐатѐы хашѐымтѐар даѐазны ныкѐара шѐызгазом.

Иаатынчрахейт. Амшѐхѐысгы амшѐхѐаракѐа аман, есс уцаларгы уцала, абна иасит, рхы ахынахо ейбарыѐуа архѐара инавтѐалт.

Ахѐаѐарчкѐа ашышыхѐа ахѐатѐла ашка рѐынархейт. Абар, ассир, рыла иабоз рызхамтѐо, ахѐаѐарчкѐа шанханы ахѐатѐла иахѐаѐшуан, ахѐакѐа дара акала ирейѐшын, аха ихѐычзан, ишѐаны изалакѐысзомызт, ран иазыѐшуан ѐымтѐакѐа.

– Нана, арт ахѐахѐычкѐа рыѐсы тѐума?

Иахмыцѐазои? Хѐара изѐаипѐшузей? – азѐааракѐа нѐѐазомызт.

Ран иднарбеит ахьа ацэа ишагэылшэоз, нас ахьа шыфатэыз, иранахэеит ишхэатэыз ҕааныбзиала.

Ахьаҕарчкэа ахьара ихэыр-хэыруа илан, рызхара изгэырҕомызт, ахьа агьама акы еипҕшымызт, ахьаҕарчкэа гэырҕацэа рызхара рфеит, нас амышэхэаркэа реипҕш ахэмарра иалагеит. Иааҕсаанза икэымпылуан, ахьа иалахэмаруан, аха ахьацэа анырбалакь аччара иалагон. Ирзеилкаауамызт урт дара изреипҕшыз. Ус абнахьтэ бжькэак рахаит.

Ахьаҕарчкэа ран анынаҕш, иабейт абынхэа абынхэахэычкэа аманы ахьафара ишаауаз.

– Ахы, иазхоит, ирлас шэсышьтал, абна шэеалашэыпса. Азэггы шэнымхан, акы уцэнымхан, зеггы шэеишьтагылан шэсышьтала.

Ахьаҕарчкэа ыоны абнара рҕартеит.

Ахьаҕарчкэа ран иашьталан инеиуан, рышьтахька ихьаҕшыр ртахын, аха ишэон, абынхэакэа рышьтыбжь даара ицэгьан.

Ахьаҕарчкэа ран ус ранахэеит ахьаҕарчкэа.

– Шэлеишэа бзиан иахьа, схэатэы хашэтеит, уатэгы хайцны ныкэара хдоит. Амшгы бзиан, хшьапгы ааитцаххит, хазхарагы хфеит, ахьагы агьама хбеит.

– Нана, ишпхаааз ахьа, шыри еитах хзаар...

– Нана, хахьа зегь рфар абынхэакэа ихьаҕсыхэоузеи?

– Умшэан, сыпшқа хэыч, уи зегь хазхара, Анцэа ихайтоит.

Хара хейпш шакамы ирызхоу жэдыруама. Аҕсыцэгьара калазом. Хара хейпш ахьа фара зтаху мацзам, ус анакэха, аҕсабара зегь ххэы цэахны иамоуп, еикараны еиоахшарц. Ускан, зегь хазхара хайтоит Хазшаз.

– Нана, даара ихаан ахьа, шыри еитах исыманда!

– Пшзала! Уатэы хэхзоит. Уажэшьта, шэааи, хаҕсы хшьап, хэазыкахтап, атых.

Цэымтхаа! Уатэынза сыхьаҕарчкэа – сыхьафашэа.

Уатэынза!